

REFERAT FRA DET 2. KONSULTASJONSMØTET 30. april 2010

Saksnr.: 10/104

Tilstede: *Fra staten:*
statssekretær Dag-Henrik Sandbakken (KRD), statssekretær Hilde Singaas (FIN), statssekretær Tone Toften (HOD), statssekretær Lisbet Rugtvedt (KD), statssekretær Henriette Westhrin (BLD), statssekretær Lars Erik Bartnes (SD), politisk rådgiver Jon Reidar Øyan (AD), politisk rådgiver Audun Garberg (MD)

Fra KS:
Leder Halvdan Skard, Bjørg Tysdal Moe, Oddleif Olavsén, Gunn Berit Gjerde, Harald Danielsen, Odd Arild Kvaløy, Sigrun Vågeng (adm.) og Helge Eide (adm.).

Dato: 30. april kl. 12.30-14.30

Møteleder: Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken

Referent: Inga Gjerdalen (KRD)

1. Konsultasjonsmøtet

Statssekretær Dag-Henrik Sandbakken ønsket velkommen til det 2. konsultasjonsmøtet, der saker som skal omtales i RNB 2010 og kommuneproposisjonen for 2011 er hovedtema.

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sandbakken viste til at alle bilaterale avtaler mellom regjeringen og KS går ut i løpet av året, med unntak av avtalen om landbruks- og næringsutvikling. Han sa videre at rammeavtalen om NAV om kort tid vil bli erstattet av en felleserklæring mellom Arbeidsdepartementet og KS. KRD vil parallelt med forarbeidet til det 3. konsultasjonsmøtet samordne en prosess med partene om ev. videreføring eller reforhandling av avtalene som løper ut i 2010. Dette arbeidet skal være ferdigstilt til det 4. konsultasjonsmøtet.

Sandbakken meldte følgende saker opp under eventuelt:

- Rapportering på bruk av tilskudd til vedlikehold i tiltakspakken
- Høringsnotat om samkommunemodellen

2. Den økonomiske situasjonen i kommunesektoren og KS sine forventninger til kommuneopplegget for 2011

Halvdan Skard påpekte at kommunesektoren hadde finansinntekter i 2009 som har påvirket den økonomiske situasjonen og driftsresultatet for 2009 positivt – men at dette må regnes som engangsinntekter.

Partene hadde utover dette ingen kommentarer til TBUs beskrivelse av den økonomiske situasjonen i kommunesektoren.

Skard kommenterte deretter KS sitt budsjettinnspill. Han sa at KS forventer en vekst i frie inntekter i 2011 på minimum 5,5 mrd. kroner. Denne veksten skal dekke må demografikostnadene og må også blant annet bidra til forbedring av den økonomiske balansen i kommunesektoren og ekstra satsing på løpende vedlikehold.

Sandbakken viste til at både staten og kommunesektoren har et ansvar for å bidra til balanse mellom oppgaver og økonomi.

Sandbakken viste til at bl.a. redusert sykefravær og energieffektivisering i bygg kan bidra til å bedre den økonomiske balansen i kommunesektoren.

Skard refererte til at brev fra KS til KR D om akkumulert pensjonspremieavvik av mars 2010 er vedlagt sakspapirene. Skard sa videre at partene var enige om systemet for regnskapsføring av pensjonsutgifter da dette ble iverksatt, men at ordningen ikke ser ut til å oppfylle intensjonen ved at kommunene ”låner” av egen likviditet.

Sandbakken viste til at regnskapsreglene, som innebærer at kommunene kan velge å regnskapsføre pensjonskostnadene over flere år, har som formål å få en stabil belastning av pensjonskostnader i regnskapene over tid. De enkelte kommunestyre må imidlertid vurdere om det er hensiktsmessig å regnskapsføre mer enn disse minimumskravene. Han sa videre at Kommunal- og regionaldepartementet er opptatt av langsiktighet og at premieavviket ikke skal øke framover, men komme i balanse.

Odd Arild Kvaløy viste til viktigheten av å sørge for en inntektsvekst til fylkeskommunene som gir gode rammevilkår for satsing på kollektivtrafikk.

Skard etterlyste informasjon om hva som skjer med de nye kostnadsnøklerne, og framhevet at det er viktig med ordninger som letter overgangen til nye kostnadsnøkler for de kommunene som ”taper” mest på nye nøkler.

Sandbakken sa at nye kostnadsnøkler vil omtales i kommuneproposisjonen. De nye kostnadsnøklerne vil nødvendigvis innebære en omfordeling, men er basert på oppdaterte metoder og informasjon som gir grunnlag for en mer rettferdig fordeling. Sandbakken sa videre at regjeringen tar til etterretning KS sine forventninger til størrelsen på veksten i frie inntekter i 2011.

3. Kommunesektorens oppgaver og tjenester

3.1 Helse- og omsorgsdepartementet

Samhandlingsreformen

Björg Tysdal Moe sa at KS i utgangspunktet er positive til samhandlingsreformen og at det er mange gode forsøk på samhandling i kommunene. Tysdal Moe understreket at KS ønsker å dokumentere effektene av disse forsøkene i samarbeid med staten for å sikre trygghet omkring gjennomføringen og finansieringen av reformen.

Statssekretær Tone Toften noterte seg innspillet og sa det er gledelig at KS er positiv til reformen. Hun sa videre at kommunesektoren er en sentral part framover bl.a. i lys av den nye folkehelsesloven, og at reformens suksess er avhengig av gjennomføringsevnen i kommunene.

3.2. Kunnskapsdepartementet

En styrket felles innsats i arbeidet mot frafall

Oddleif Olavsén fremhevet at kravene til rapportering ikke må økes, og at fokus bør endres fra rapportering til innholdet i skolen. KS er opptatt av at skoleeier skal ta tak, men staten må også være bevisst på omfanget av rapportering.

Statssekretær Lisbet Rugtvedt svarte at det er et formål å videreutvikle indikatorer for å følge opp arbeidet med økt gjennomføring i videregående opplæring. Målet er å forbedre statistikken, men ikke legge opp til ny statistikk.

Partene var enige om at det er viktig å forbedre og jobbe fram et bedre felles statistikkgrunnlag, blant annet for å kunne arbeide mot felles mål.

3.3 Arbeidsdepartementet

Kvalifiseringsprogrammet

Harald Danielsen sa at Kvalifiseringsprogrammet er en suksess. Han understreket imidlertid at mange kommuner som var tidlig ute med innfasing av ordningen, nå opplever en nedtrapping av tilskuddsandelen. Dette oppleves som vanskelig i kommuner der det er ansatt folk til å følge opp tilrettelagte opplegg. Han påpekte videre at det er usikkerhet knyttet til om sosialutgiftene har gått ned så mye som det er lagt til grunn.

Statssekretær Jon Reidar Øyan sa at departementet er kjent med hva KS har spilt inn tidligere og viste til at saken vil bli omtalt i Revidert nasjonalbudsjett 2010.

3.4. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Barnevern

Tysdal Moe viste til at KS er bekymret for forholdet mellom statlig og kommunalt barnevern. Hun understreket viktigheten av partnerskap og synliggjøring av gode eksempler. KS mener det er nødvendig med en vurdering av barnevernets organisering.

Henriette Westhrin noterte seg innspillet og sa at BLD vil evaluere barnevernet først, så vurdere løsninger.

Bosetting av flyktninger

Westhrin sa hun hadde merket seg KS-merknaden om forholdet mellom integreringstilskuddet og kommunenes utgifter til flyktninger, og påpekte at staten er kjent med innspillet fra tidligere.

3.5 Kommunal- og regionaldepartementet

Merknadene til bostøtte og ressurskrevende tjenester ble kort kommentert av KS.

Sandbakken tok innspillene til orientering.

Forvaltning av realkapitalen og vedlikeholdsetterslepet i kommunesektoren

Skard og Kvaløy viste til invitasjonen i KS sitt innspill om at staten og KS bør sette i gang et arbeid for å finne mekanismer som kan fremme bærekraftig forvaltning av kommunesektorens realverdier.

Sandbakken påpekte at staten er enig i at vedlikeholdsetterslepet i kommunesektoren er en utfordring, men at mange kommuner følger opp på en utmerket måte. Han sa videre at staten ikke ønsker å detaljstyre hvordan kommunene skal vedlikeholde sine realverdier.

Regjeringen er opptatt av at kommunene skal ha lokalt handlingsrom og oppgaven må derfor rammefinansieres. Sandbakken understreket at det er et lokalpolitisk ansvar å sørge for vedlikehold av bygningsmassen.

3.6 Miljøverndepartementet

Kvaløy sa at det er viktig med god dialog med staten om klima- og miljøutfordringer, herunder kompetanseutfordringer i kommunesektoren. KS er enig med staten i at samarbeid mellom kommunene bidrar til å styrke kompetansen, men at kommunene selv må ta stilling til hvordan de vil samarbeide.

Politisk rådgiver Audun Garberg noterte seg innspillene fra KS.

3.7 Samferdselsdepartementet

Skard viste til omtalen av arbeidet med nasjonale føringer for fylkesveg og trafikksikkerhet. Han minnet om at KS i utgangspunktet er i mot en felles statlig vegadministrasjon. KS er opptatt av at forvaltningsreformen på samferdselsområdet ikke må utvikle seg til kun å være delegering av myndighet.

Kvaløy viste til at oppfølging av Nasjonal transportplan 2010-2019 er uttalt som svært viktig i den nasjonale samferdselsdebatten. Han sa videre at fylkeskommunene må få en tilsvarende andel av samferdselsmidlene som staten, slik at riksveger og det som er nye fylkesveger fra 2010 behandles likt. Kvaløy understreket videre at det er viktig med rammer som sørger god framkommelighet i kollektivtrafikken, og som også kan bidra til å oppfylle klimamålsettinger og statens takstpolitikk som er førende for fylkeskommunene. Det er et mål at flere skal reise kollektivt.

Han sa videre at KS mener midlene til belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene må legges inn i rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Lars Erik Bartnes noterte seg KS sitt innspill om belønningsordningen, og sa at han ikke tidligere hadde hørt dette synspunktet fra KS.

4. Kostnadsberegningssaker

Sandbakken viste til at likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager er meldt opp som kostnadsberegningssak.

Skard påpekte at det er viktig at staten og kommunesektoren sammen tenker gjennom ulike problemstillinger knyttet til forslaget om likeverdig behandling, blant annet mekanismer som sikrer at ekstraordinære utgifter i en barnehage ikke automatisk gir andre barnehager rett til økt tilskudd.

Rugtvedt viste til at forskriften er på høring og at det er viktig at KS tar opp ulike problemstillinger i sitt høringsinnspill slik at man kan komme tilbake til dette.

5. Orienteringssaker

Det ble ikke knyttet særskilte kommentarer til orienteringssakene.

6. Eventuelt

Rapportering knyttet til bruk av vedlikeholdspakken

Sandbakken gav honnør til kommunene og fylkeskommunene for å ha brukt vedlikeholdstilskuddet i regjeringens tiltakspakke godt. Sektoren har sikret arbeidsplasser i en vanskelig økonomisk situasjon – samt sikret vedlikehold og oppgradering av kommunale bygg, veier og anlegg.

Rapporteringen viser at av de 4 milliardene i ekstraordinært tilskudd, har vel 30 prosent blitt brukt på skolebygg, nærmere 20 prosent på samferdsel, 10 prosent på barnehager, 10 prosent på sykehjem, 10 prosent på omsorgsboliger og andre kommunale utleieboliger og 20 prosent til administrasjonsbygg, idrettsanlegg, kulturbygg, kirkebygg m.m. Det vil være et fåtall kommuner som ikke har kommet i gang i 2010, og som må betale tilbake en del av tilskuddet til staten.

Høring om ny modell for interkommunalt samarbeid - samkommunemodellen

Sandbakken orienterte om at Kommunal- og regionaldepartementet har sendt ut et høringsnotat om samkommunemodellen. Modellen er tiltenkt interkommunale samarbeid mellom flere kommuner, om et bredt spekter av oppgaver/tjenester innenfor kommunenes lovpålagte oppgaver. Høringsfristen er satt til 2. august.